

Hervorming van pensioenstelsel is nodig, maar wel met behoud van collectiviteit

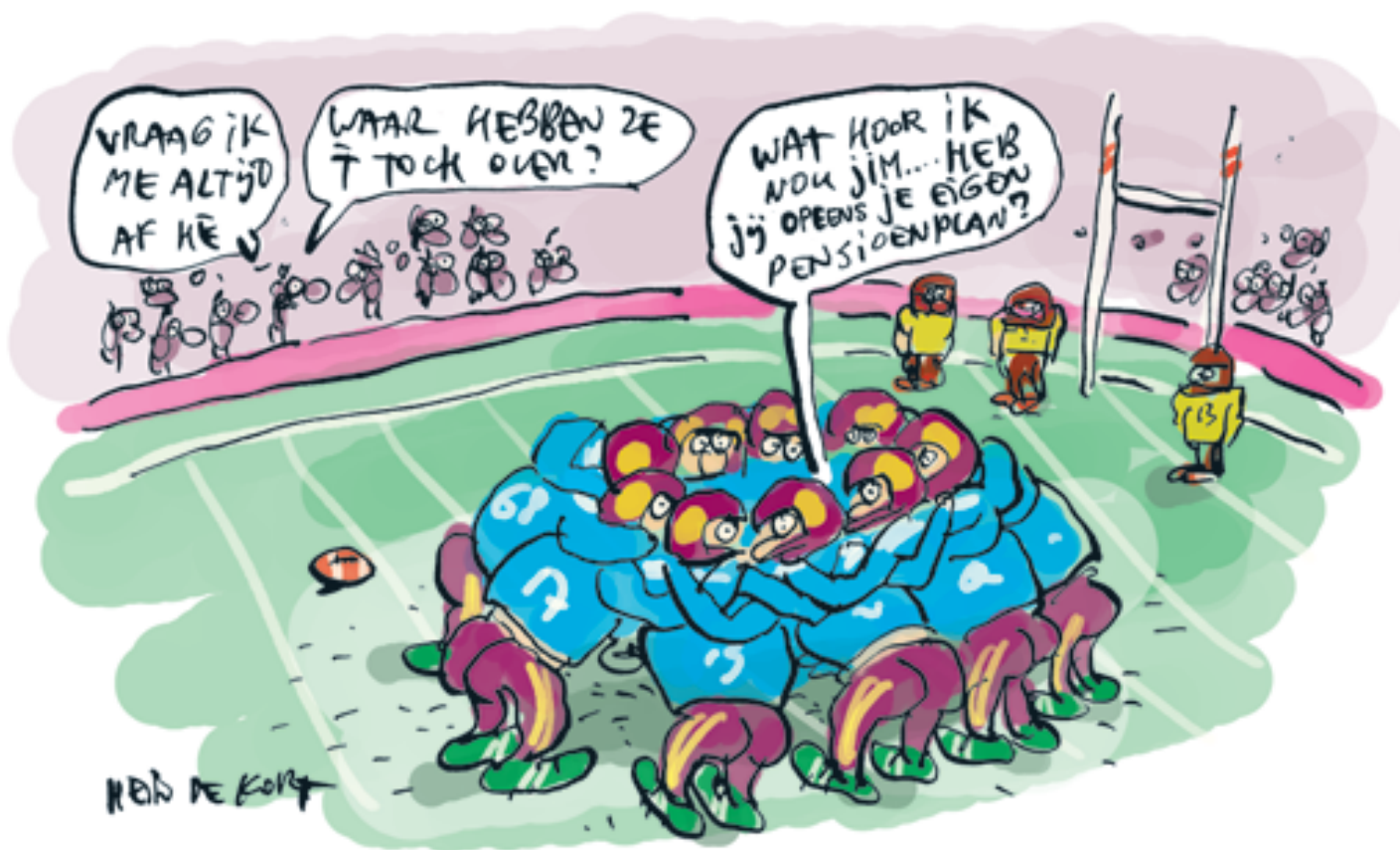
Relatie tussen de betaalde premie en de latere pensioenrechten moet beter

Julius Terpstra en
Lucien Vijverberg

Collectiviteit is een sta-in-de-weg waar we snel van af moeten, schrijven Ilya Boelaars en Stefan de Koning van de Jonge Democraten (FD 21 januari). Zeker, een hervorming van het pensioenstelsel is noodzakelijk, maar het is wenselijk om daarbij de solidariteit en collectiviteit te bewaren. Uitgangspunt moet zijn dat de zwakke plekken van het pensioenstelsel worden aangepakt, terwijl de sterke punten behouden blijven. Het is jammer dat Boelaars en De Koning hun betoog baseren op het D66-geloof in het individu en daardoor het kind met het badwater weggooien. Mensen hebben als individu onmiskenbaar baat bij inbedding in grotere verbanden. Zo ook bij het pensioenstelsel.

Om het Nederlandse pensioenstelsel toekomstbestendig te houden zijn aanpassingen nodig. Zo is het stelsel niet toegesneden op moderne flexiblere arbeidsverhoudingen. Er moet een betere relatie komen tussen de betaalde premie en de verkregen pensioenrechten. Dit hangt in belangrijke mate samen met de doorsneesystematiek. Door deze systematiek subsidiëren jongeren de pensioenopbouw van ouderen en dit kan door een flexiblere arbeidsmarkt leiden tot onrechtvaardige uitkomsten. De huidige doorsneeopbouw moet vervangen worden door een leeftijdsafhankelijke opbouw. Ook pleiten wij voor individuele pensioenrekeningen, zoals voorgesteld in een recent rapport van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.

Daarbij blijft het wenselijk dat werknemers verplicht zijn aangesloten bij het pensioenfonds van de werkgever en dat de werkgever verplicht is aangesloten bij het pensioenfonds van de sector. Aan het behoud van deze verplichtstellingen en dus het behoud van collectiviteit is een

aantal voordelen verbonden.

Ten eerste zijn er grote kostenvoordelen verbonden aan collectiviteit, zoals aanzienlijke schaalvoordelen. Ook zullen de administratiekosten voor zowel het pensioenfonds als de werkgever lager zijn en hoeven fondsen niet te vechten voor deelnemers, waardoor geen dure reclamecampagnes nodig zijn om deelnemers binnen te halen.

Ten tweede leidt de keuze voor verplichtstellingen tot een natuurlijke solidariteitskring, waarbinnen deelnemers het langlevensrisico en het nabestaanrisico met elkaar delen. Anders dan in het voorstel van de Jonge Democraten

is risicoselectie, waarbij de slechte risico's bij hetzelfde pensioenfonds uitkomen, geen issue. Hierdoor is er geen ingewikkeld vereveningsmechanisme nodig dat voor risicoselectie corrigeert.

Ten derde is het de vraag in hoeverre werknemers willen kiezen bij welk fonds zij pensioen opbouwen. Waarschijnlijk zullen de meeste werknemers door de bomen het bos niet zien en kiezen voor een standaardoptie. Daarom is het beter om de sociale partners een uitvoeringsorganisatie te laten kiezen. Zij hebben daarvoor voldoende specialistische kennis in huis. Sociale partners moeten echter niet meer betrokken zijn bij het

bestuur van uitvoeringsorganisaties.

Ten slotte betekent het vervangen van de grote en kleine verplichtstelling door een algehele pensioenplicht, zoals de Jonge Democraten voorstellen, dat de overheid een nog grotere rol naar zich toetrekt. Het is goed als de overheid hier de ruimte laat aan de samenleving. Dit laat ruimte aan sociale partners om sectorspecifieke afspraken te maken over het pensioen.

Julius Terpstra en Lucien Vijverberg zijn respectievelijk voorzitter CDJA en projectmedewerker van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.